

Lue minulle!

Lukeva varhaiskasvatus -ohjelman esittelywebinaari

Niina Mähönen
& Jolin Slotte
19.3.2024

Yhteistyö huoltajien kanssa

Kansallinen lukutaitostrategia 2030

I: Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita

II: Vahvistetaan monilukutaito-osaamista

III: Innostetaan lukemaan ja monipuolistetaan lukutaitoa

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022

Monilukutaitoa tarvitaan lasten ja perheiden arjessa, vuorovaikutuksessa sekä yhteiskunnallisessa osallistumisessa. Monilukutaito edistää lasten kasvatuksellista ja koulutuksellista tasa-arvoa. **Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea näiden taitojen kehittymistä.**

Lukeva varhaiskasvatus -ohjelman tavoitteet

- Tehdä näkyväksi varhaiskasvatuksessa tapahtuva lukutaitotyö sekä lukemisen ja lukutaidon merkitys kaikelle oppimiselle.
- Luoda pysyviä rakenteita, joilla tuetaan monilukutaidon varhaista kehittymistä sekä tekstien ja kirjallisuuden maailmaan kasvamista.
- Vahvistaa vanhoja ja luoda uusia yhteistyömuotoja varhaiskasvatuksen, kirjaston, kotien sekä muiden lukutaitotyötä tekevien välille.

Luetaan lasten kanssa

- Esitteen voi jakaa huoltajille digitaalisena tai tulostaa
- Digitaalisena mobiilisti luettavassa muodossa
- Tulostettuna kaksipuolinen A4 kolmeen osaan taitettuna

Lapsen luku- ja kirjoitustaidon kehittyminen alkaa lapsen syntymästä

Lapsi oppii arvostamaan lukutaitoa, kun hän elää lukemista arvostavassa ympäristössä. Ympäristön asenteet, esimerkit ja tarjolla oleva lukuympäristö vaikuttavat lapsen kehittyvään lukutaitoon merkittävästi.

- Lapsen kanssa luetaan ja puhutaan tarinoista.
- Lapselle on tarjolla monipuolista luettavaa, kuten kirjoja, lehtiä ja äänikirjoja.
- Kotona hyödynnetään digitaalista sisältöä yhdessä.
- Lapsen kanssa keksitään satuja ja kirjoitetaan niitä muistiin.
- Lapsi saa kannustusta lukemiseen.

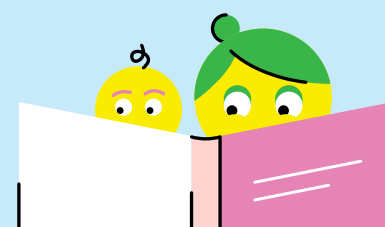
Lukeminen alkaa kehittyä varhain

Jo alle vuoden ikäiset nauttivat erilaisten värien ja kuvien katselusta. Perhe saa äitiyspakkauksessa ensikirjan – ja hyvästä syystä. Lorut, laulut ja sadut ovat tärkeitä uusien sanojen oppimisessa ja kielen kehittämisessä. Lukevat perheenjäsenet toimivat lapselle esimerkkeinä. Perheen yhteiset lukuhetket rauhoittavat ja ovat mieluisia niin vauvoille kuin kouluikäisillekin.

Koti on tärkeä lukuympäristö

Kuvakirjat, tietokirjat, lehdet, äänikirjat ja elokuvat kiinnostavat lapsia. Kun kotona on erilaisia kirjoja ja lehtiä, on lapsen helppo kiinnostua niistä. Perheen yhteiset retket kirjastoon vievät lapset lähelle monipuolisia tekstejä ja lukemista arvostavaa kulttuuria.

Lukemaan oppiminen alkaa usein kiinnostaa lasta, kun hän seuraa aikuisen lukemista ja katselee kuvakirjoja. Monipuolinen tekstiympäristö tukee lapsen monilukutaidon kehittymistä.

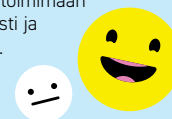

Erilaiset pelit ja sovellukset tukevat luku- ja kirjoitustaidon kehittymistä

Digilaitteille on ladattavissa paljon erilaisia, hyödyllisiä ja lukutaitoa edistäviä sovelluksia, joihin kannattaa tutustua yhdessä lapsen kanssa.

Lapset innostuvat helposti tuottamaan sisältöä itse erilaisilla sovelluksilla. Kuvien ja videoiden tuottaminen ja muokkaaminen on kivaa yhteistä tekemistä lapsen kanssa. Lasten kanssa voidaan tutustua esimerkiksi tunteita kuvaaviin emojiin ja rakentaa niiden avulla tarinoita.

On tärkeää, että lapsi oppii jo varhain toimimaan digitaalisissa ympäristöissä turvallisesti ja kertomaan kokemuksistaan aikuiselle.

Diaesitys vanhempainiltaan

- Lukeva varhaiskasvatus -ohjelman tavoitteet, lukutaidon kehittyminen, lapselle lukemisen merkitys, kodit lukuympäristönä, linkki videoon
- Ladattavissa PowerPoint-esityksenä tai pdf:nä
- Muokattavissa oman yksikön/ryhmän tarpeisiin

Lukeva varhaiskasvatus

Materiaalia vanhempainiltaan

Lukeva varhaiskasvatus -ohjelman tavoitteet

Luoda pysyviä rakenteita, joilla tuetaan monilukutaidon varhaista kehittymistä sekä tekstien ja kirjallisuuden maailmaan kasvamista.

Tehdä näkyväksi lukeminen ja lukutaito, sekä niiden merkittävyys kaikelle oppimiselle.

Vahvistaa yhteistyötä kotien kanssa lukutaidon edistämiseksi.

Vahvistaa kirjastoyhteistyötä.

Lukutaito kehittyy läpi elämän

Monilukutaidon vahvistaminen on erilaista eri ikävaiheissa. Pienelle lapselle ääneen lukeminen on merkittävää, ja se antaa valmiuksia muuhun oppimiseen.

Lapsen kasvaessa lukutaitoon kohdistuvat vaatimuksetkin kasvavat. Lukemaan innostaminen, lukijaidentiteetin vahvistaminen yms. tarpeet korostuvat.

Video vanhempainiltaan

- Opetushallituksen rahoittaman, eteläpohjalaisen Verkostosta voimaa lukutaitoon -hankkeen tuottama video
- Moniammatillinen näkökulma lukemisen tärkeydestä alle kouluikäisten lasten huoltajille
- Puhe ja tekstitys vain suomeksi

Muita vinkkejä:

- Monilukutaidon huomiointi vasu-keskusteluissa

- Huoltajat lukemaan lapsille päiväkotiin – monikielisyys

- Lukuhaaste kotiin – lue lapselle / lue itse

- Lempikirja kotoa päiväkotiin yhdessä tutkittavaksi/luettavaksi

- Vanhempainillan järjestäminen kirjastossa

- Huoltajien aktivointi lukemisen pariin

Kiitos!

